

QUÂN Y HẢI QUÂN VIỆT NAM VỚI VẤN ĐỀ CỨU NẠN TRÊN BIỂN

Đại tá quân y Bùi Tiến Nhâm
Chủ nhiệm quân y Hải quân

TÓM TẮT:

Tìm kiếm cứu nạn trên biển là một công việc rất quan trọng trong hoạt động Hàng hải. Tổ chức tốt công tác tìm kiếm, cứu nạn trên biển sẽ góp phần hạn chế được những tổn thất lớn về người và phương tiện vật chất.

Vấn đề quan trọng trong công tác bảo đảm y tế cứu nạn trên biển là phải có sự kết hợp chặt chẽ quân dân y. Quân y Hải quân phải được xác định là lực lượng nòng cốt trong công tác cứu chữa nạn nhân trên biển.

Để bảo đảm cứu nạn trên biển có hiệu quả cần phải quan tâm hàng đầu đến công tác tổ chức lực lượng và trang bị phương tiện; Cần có sự hợp tác chặt chẽ giữa các ngành liên quan dưới sự điều hành của Ủy ban quốc gia tìm kiếm cứu nạn; Cần có sự hợp tác chặt chẽ giữa các nước trong khu vực, đặc biệt là lực lượng y tế biển của các nước này.

Summary:

The sea searching and salvaging is very important in maritime activity. Good arrangement of searching and salvaging makes a contribution to limit loss of human and property.

The close co-operation between military medical corps and civil medical branch is an important matter in medical support of the sea salvage. Naval medical corps should be defined as the most active force in the treatment at sea.

Salvaging organisation and equipment have to be adequately considered in order to have an effective sea salvage. There should be a close co-operation between involve forces under the control of the National Committee of searching and salvaging. There should be close coordination between the countries in the region, especially between the maritime medical branches.

I- Biển đông và vấn đề cứu nạn trên biển ở Việt Nam:

Biển Đông là một biển lớn được bao quanh bởi Trung Quốc và 8 nước trong khối ASEAN là Việt Nam, Campuchia, Thái Lan, Malaixya, Indônêxia, Singapor, Brunây và Philippin. Biển Đông có con đường hàng hải quốc tế quan trọng đi qua vùng biển của các nước này đến Trung Quốc, Hồng Công và các nước Đông-bắc á.

Nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa nên thời tiết ở biển Đông có nhiều diễn biến phức tạp, ảnh hưởng rất lớn đến các hoạt động hàng hải. Tàu thuyền đi biển lâm nạn do thiên tai hay sự cố kỹ thuật thường gặp tổn thất lớn, nhất là về người, môi trường và tài sản.

Việt Nam có bờ biển dài trên 3260 km, diện tích lãnh hải và thềm lục địa rộng hơn 1 triệu km². ở Việt Nam, công tác cứu nạn trên biển được xác định là một vấn đề lớn đã và đang được sự quan tâm của Chính phủ và các tổ chức xã hội. Việt Nam đã ký 6 Công ước quốc tế về hàng hải, trong đó có Công ước quốc tế về tìm kiếm cứu nạn trên biển. Các hoạt động cứu nạn ở Việt Nam được đặt dưới sự điều hành thống nhất của Ủy ban quốc gia tìm kiếm, cứu nạn.

Hải quân nhân dân Việt Nam là một thành phần quan trọng trong lực lượng tìm kiếm, cứu nạn quốc gia. Những năm qua, các lực lượng của Hải quân trong đó có Ngành quân y đã thực hiện có hiệu quả công tác cứu nạn trên biển.

II- Nhiệm vụ của y tế đối với công tác cứu nạn trên biển:

Tìm kiếm, cứu nạn trên biển là một công việc rất quan trọng trong hoạt động hàng hải. Nó bao gồm một loạt các biện pháp tổ chức thực hiện việc tìm kiếm, cứu vớt, cấp cứu người và phương tiện bị nạn trên biển. Tìm kiếm, cứu nạn trên biển chỉ có thể thực hiện được và thực hiện có hiệu quả khi nó được tổ chức một cách chặt chẽ, có đủ lực lượng và phương tiện cần thiết đã được huấn luyện thành thạo để thực hành cứu vớt, cấp cứu người bị nạn trong những điều kiện vô cùng khó khăn và phức tạp trên biển. Tổ chức tốt công tác tìm kiếm, cứu nạn trên biển sẽ góp phần hạn chế được những tổn thất về người và phương tiện vật chất.

Vấn đề quan trọng trong công tác bảo đảm y tế cứu nạn trên biển là phải có sự kết hợp chặt chẽ các lực lượng của ngành Y tế (quân dân y), có sự phối hợp hiệp đồng giữa ngành Y tế với Quân đội và các ngành có hoạt động hàng hải khác theo một cơ chế thống nhất và linh hoạt. Quân y Hải quân phải được xác định là lực lượng nòng cốt trong công tác cứu chữa người bị nạn trên biển.

Nằm trong thành phần của lực lượng tìm kiếm cứu nạn hoặc được bố trí sẵn trên các tàu cứu hộ, nhiệm vụ của Y tế là phải kịp thời cấp cứu, điều trị nạn nhân ngay tại nơi xảy ra tai nạn trên biển, tiếp tục điều trị trên đường vận chuyển và

điều trị đến khỏi cho nạn nhân tại bệnh viện hậu phương. Yêu cầu đặt ra đối với lực lượng y tế làm nhiệm vụ cứu nạn trên biển là phải được huấn luyện đi biển trong mọi điều kiện thời tiết, có sức khoẻ tốt, trang bị gọn nhẹ, làm việc được trong điều kiện sóng gió trên biển và rung lắc trên tàu để tiến hành cứu chữa cho nạn nhân từ cấp cứu đầu tiên đến cứu chữa bước đầu, có thể mở rộng phạm vi cứu chữa đến cứu chữa cơ bản khi cần thiết.

III- Kết quả hoạt động của quân y Hải quân Trong công tác cứu nạn trên biển (2000-2004):

STT	Năm	2000		2001		2002		2003		2004	
		Số vụ	Số người	Số vụ	Số người	Số vụ	Số người	Số vụ	Số người	Số vụ	Số người
01	Đắm tàu đánh cá	02	16	03	26	02	11	03	15	02	16
02	Đắm tàu chở hàng	01	14			01	14	01	18		
03	Cấp cứu ngoại khoa		05		09		07		08		07
04	Cấp cứu nội khoa		10		15		04		15		12
05	Khám bệnh, điều trị		15		12		29		29		25
	Tổng số	03	60	03	62	03	65	04	85	02	60

IV- những yêu cầu về tổ chức lực lượng và trang bị phương tiện:

1- Nên tổ chức các trung tâm cứu nạn ở các tỉnh ven biển. Cần phân định rõ khu vực và phạm vi vùng biển đảm bảo cứu nạn cho từng địa phương. Đối với những vùng biển xa thì giao đặc trách cho Hải quân, Không quân. Cần tập trung xây dựng điểm một số Trung tâm tìm kiếm, cứu nạn ở những vùng biển trọng điểm. ở các Trung tâm tìm kiếm, cứu nạn nên hình thành những đội tàu chuyên dụng đủ mạnh cắm chốt tại các cảng. Từng bước hiện đại hoá hệ thống phương tiện và xây dựng lực lượng chuyên nghiệp tìm kiếm, cứu nạn trên biển.

2- Thường xuyên tổ chức diễn tập tìm kiếm, cứu nạn ở các vùng biển khác nhau, ưu tiên đúng mức đến các vùng biển xa, vùng biển có điều kiện khí tượng thủy văn phức tạp thường xảy ra tai nạn. Các cuộc diễn tập cần được chuẩn bị chu đáo và tổ chức hiệp đồng chặt chẽ giữa các lực lượng tham gia. Đặc biệt phải có sự kết hợp giữa y tế địa phương và các ngành liên quan với quân y Hải quân.

3- Có lực lượng y tế làm nhiệm vụ cứu nạn chuyên nghiệp. Quân y Hải quân phải được xác định là một lực lượng nòng cốt thực hiện việc cứu chữa nạn nhân trên biển. Vì vậy cần phải trang bị cho họ đủ những phương tiện cần thiết như: tàu chuyên thương chuyên dùng, trục thăng, thủy phi cơ, các phương tiện cứu vớt, cấp cứu trên biển và các trang bị y tế khác...

4- Để kịp thời cấp cứu tại chỗ khi xảy ra tai nạn hoặc thảm họa trên biển (đắm tàu, cháy tàu, sự cố tràn dầu...) cần phải tập hợp được các lực lượng quân dân y, hội viên chữ thập đỏ và những người tình nguyện để tổ chức thành các tổ cấp cứu vận chuyển, tổ phòng chống dịch bệnh, đội phẫu thuật cơ động và các tổ chuyên khoa tăng cường... Có kế hoạch hiệp đồng chặt chẽ giữa lực lượng y tế với các lực lượng khác ở từng khu vực, đồng thời giao nhiệm vụ cứu chữa cho từng bệnh viện để triển khai kịp thời các phương án tổ chức vận chuyển, cứu chữa nạn nhân.

5- Tàu hoạt động trên biển phải được trang bị đầy đủ các phương tiện thông tin liên lạc và phương tiện cứu vớt, cấp cứu cho cá nhân và tập thể. Trong biên đội tàu đi biển cần phải có tàu làm nhiệm vụ cứu vớt, cấp cứu khi bị nạn. Trên tàu này được biên chế tạm thời tổ cấp cứu với những trang bị y tế cần thiết. Tổ cấp cứu đã được huấn luyện từ trước, thành thực các thao tác cứu vớt nạn nhân ở dưới nước, đưa lên tàu và cấp cứu, điều trị, chăm sóc cho nạn nhân trên tàu.

6- Cần có sự hiệp đồng chặt chẽ giữa các nước trong khu vực có các vùng biển liên quan để cùng phối hợp tổ chức tìm kiếm cứu nạn trên biển (đặc biệt là các nước trong khối ASEAN có chung biển Đông).

V- Kết luận:

1) Cứu nạn trên biển là công việc có nhiều khó khăn, phức tạp nhưng mang tính nhân đạo cao cả. Mọi hoạt động cứu nạn đều phải có sự hiệp đồng chặt chẽ giữa các ngành liên quan dưới sự điều hành thống nhất của Ủy ban cứu nạn quốc gia.

2) Lực lượng y tế có vai trò rất quan trọng trong hoạt động cứu nạn. Quân y Hải quân phải được xác định là một lực lượng nòng cốt trong việc thực hiện cứu chữa người bị nạn trên biển.

3) Mỗi quốc gia cần phải có lực lượng cứu nạn chuyên nghiệp. Những nước có các vùng biển liên quan cần có sự hợp tác chặt chẽ để tổ chức cứu nạn. Đặc biệt là lực lượng Hải quân và quân y Hải quân của các nước này.